

[Alfred Jensen.]

Jeg vil gerne sige et par ord om leje-forhøjelsen. Den er jo, når man medtager det, der går i ejernes lommer, og det, kommunerne skal have, anslået til at blive 30 pct., når den får fuld virkning. Jeg ved ikke, om dette kommer til at holde over for livets barske virkelighed. Jeg vil tro, der vil komme et yderligere pres på lejen, så vi vil komme til at opleve illegale leje-forhøjelser. Det er da klart, at når man slipper taget i lejen i alle byer under 20 000 indbyggere, vil der, hvor det sker, blive et sådant pres på lejen, og det er indlysende, at i de byer, hvor der fortsat er huslejestop og også fortsat boligmangel, vil der også være et sådant pres. Jeg hører til dem, der ønsker, at stavnsbåndet ophæves, men jeg må som andre erkende, at det ikke var nogen tilfældighed, at det indførtes, og det indførtes som beskyttelse for lejerne. Hvis man nu ophæver stavnsbåndet, er det da klart, at i de byer, hvor der er boligmangel, vil der komme et stærkt pres på lejen, og jeg forstår så udmærket de store købstad-kommuner, der er betænkelige ved, at man uden videre ophæver stavnsbåndet nu, og mener, at den overgangsordning, der er skitseret for hovedstadens vedkommende, også bør komme til at gælde for disse byer.

Hertil kommer jo så, at vi har en afviklingslov, hvorefter der i løbet af 5 år ikke i loven vil være den beskyttelse mod opsigelse, som vi kender nu, og når vi kan forudse, at bolig mangelen i de større byer ikke vil være overvundet, kan enhver sige sig selv, at lejerne i stort omfang vil være interesseret i at blive boende i den lejlighed, de nu har. Flytning koster penge, og man må også regne med at komme til at betale mere i leje. Også dette vil forårsage et pres fra udlejernes side på lejerne for at få dem til at gå med til at betale mere i leje — og et sådant pres vil komme, enten der er et forbud i lovgivningen eller ej. Netop derfor er det urimeligt, at man taler om afvikling af disse beskyttelsesforanstaltninger på et tidspunkt, da der ikke er sikret det nødvendige antal boliger — og enhver kan jo se, at det er der ikke.

Hvad skatten angår, stilles der i udsigt, at de 134 mill. kr., som bykommunerne får, skal bruges til skattelettelse; det vil sige, det skal de ikke alle sammen — man taler

om 120 mill. kr. Jeg skal ikke fordybe mig i betragtninger over, hvorfor man ikke regner med det fulde beløb. Hvad der interesserer mig mere i denne forbindelse er i og for sig, om en skattelettelse for dette beløb gennemføres, og hvorledes den vil komme til at virke for de forskellige dele af befolkningen. Når jeg stiller det op sådan, er det, fordi jeg har set — og daglig oplever — at kommunerne ikke indskrænker sig til at opkræve det i skat, som de nødvendigvis må have for at kunne bestride deres udgifter og foretage en rimelig opsparing. Nej, kommunerne opkræver langt, langt mere i skat. Den kommune, jeg kommer fra, har år efter år haft gigantoverskud, sidste år er rekord: 8,5 mill. kr. har man i overskud. Nu siges det, at det er en kluntet måde at opstille et regnskab på, og at det må laves om, så at man ikke i fremtiden kommer ud for overraskelser i den retning. Ja, hvis det er det, man drager ud af erfaringerne med det store overskud, er århusianerne dårlig hjulpet, for så vil man blot sige, at selve opstillingen skal være en anden, medens størrelsen af afgifterne på lys og gas bliver den samme og kommuneskattens størrelse bliver den samme. Det vil altså sige, at der ikke er nogen trang til at sætte afgifterne ned til de beløb, der med rimelighed burde være tale om. Men kan man så gøre sig nogen forhåbning om, at det, når vi gennemfører den foreslåede forhøjelse af huslejen, gennemfører en huslejeskat, vil give sig udslag i en nedsættelse af skatten med det beløb, der her er nævnt? Jeg har, synes jeg, nok grund til at tvivle, og det vil jeg også mene andre har. Det er vel også derfor, at man har efterlyst, hvad regeringen egentlig har i tankerne med en ændring af den kommunale skattelov. Et lovforslag herom hører efter min mening med i buketten af lovforslag lige så vel som de fem andre; man burde have det forelagt, så at man kunne se, hvorledes det er tanken at praktisere en sådan skatnedsættelse. Jeg har bemærket, at man er klar over, at hvis man bare foretager skattelettelse på det nuværende grundlag, vil lettelsen komme dem med de store indkomster til gode, hvorimod de, der har de små indkomster, får meget lidt. Ja men vil man komme med et skattelovsforslag, som betyder, at de, der har de små indkomster, virkelig får de